

การวิเคราะห์ผลการจัดเก็บรายได้กรุงเทพมหานครปีงบประมาณ 2559

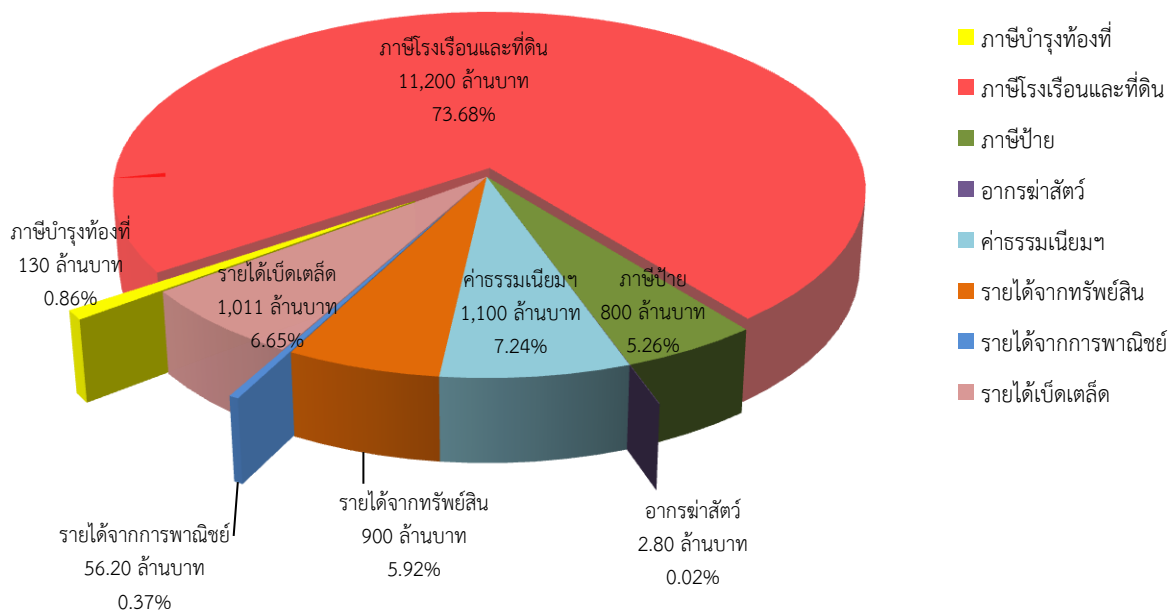
นางจุติมา รามัญศรี นักวิชาการคลังชำนาญการ
กลุ่มงานนโยบายรายได้และรายจ่าย
สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ประมาณการรายได้ปีงบประมาณ 2559

ในปีงบประมาณ 2559 กรุงเทพมหานครได้ตั้งประมาณการรายได้ 70,000 ล้านบาท แบ่งเป็น รายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง 15,200 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 21.71 ของประมาณการรายได้รวม และเป็นรายได้ที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้ 54,800 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 78.29 ของประมาณการรายได้รวม

รายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองประกอบด้วย รายได้จากภาษีอากร ได้แก่ ภาษีโรงเรือน และที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย อากรฆ่าสัตว์ และรายได้ที่มีใช้ภาษีอากร ได้แก่ ค่าธรรมเนียมค่าใบอนุญาต ค่าปรับ ค่าบริการ รายได้จากทรัพย์สิน รายได้จากการสาธารณูปโภคการพาณิชย์และกิจกรรมอื่น และรายได้เบ็ดเตล็ด ซึ่งมีการกำหนดประมาณการรายได้จากภาษีอากรเท่ากับ 12,132.80 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 17.33 ของประมาณการรายได้รวม (คิดเป็นร้อยละ 79.82 ของประมาณการรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง) และรายได้ที่มีใช้ภาษีอากรเท่ากับ 3,067.20 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 4.38 ของประมาณการรายได้รวม (คิดเป็นร้อยละ 20.18 ของประมาณการรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง) โดยแยกประเภทได้ดังนี้

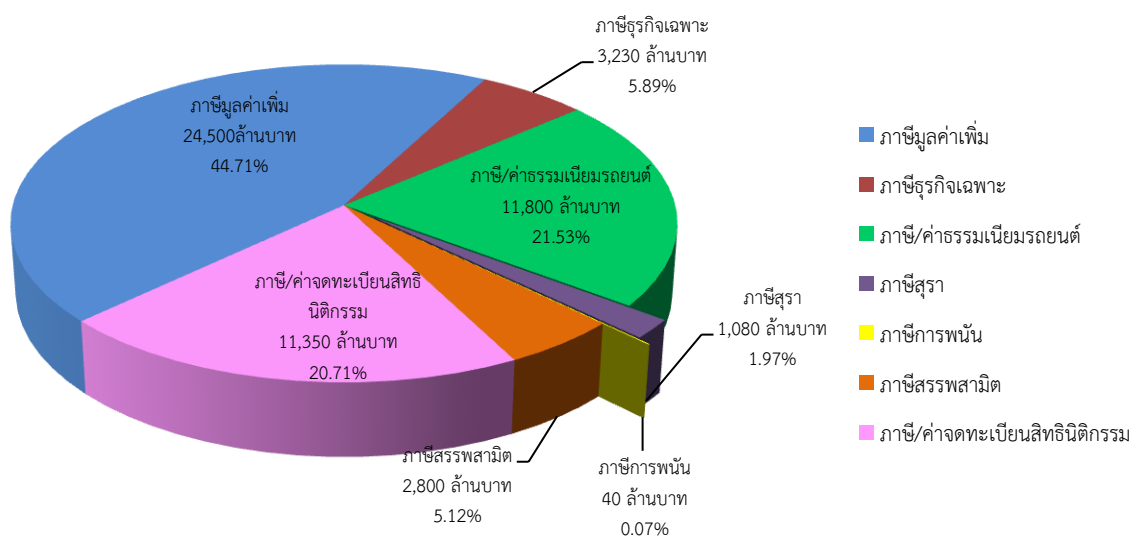
สัดส่วนประมาณการรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง ปีงบประมาณ 2559

รายได้ที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้ประกอบด้วย ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน ภาษีสุรา ภาษีการพนัน ภาษีและค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม และภาษีสรรพสามิต ซึ่งมีการกำหนดประมาณการรายได้เท่ากับ 54,800 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 78.29 ของประมาณการรายได้รวม โดยแยกประเภทได้ดังนี้

/สัดส่วน...

สัดส่วนประมาณการรายได้ที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้ ปีงบประมาณ 2559

ผลการจัดเก็บรายได้ปีงบประมาณ 2559

กรุงเทพมหานครสามารถจัดเก็บรายได้จริงทั้งสิ้นจำนวน 71,775.78 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2558 (รายได้ทั้งสิ้น 69,245.75 ล้านบาท) เป็นเงิน 2,530.02 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.65 และเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการสามารถจัดเก็บได้สูงกว่าประมาณการที่ตั้งไว้เป็นเงิน 1,775.78 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.54 ทั้งนี้ การจัดเก็บรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว เป็นผลจากกรุงเทพมหานครจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ และภาษีป้ายที่เพิ่มขึ้น และได้รับจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษี/ค่าธรรมเนียมรถยนต์ฯ และภาษีธุรกิจเฉพาะในจำนวนที่เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วและสูงกว่าประมาณการ ซึ่งในปีนี้กรุงเทพมหานครไม่มีความจำเป็นต้องจ่ายรายจ่ายพิเศษจากเงินสะสมจ่ายขาด (ตามตาราง 1)

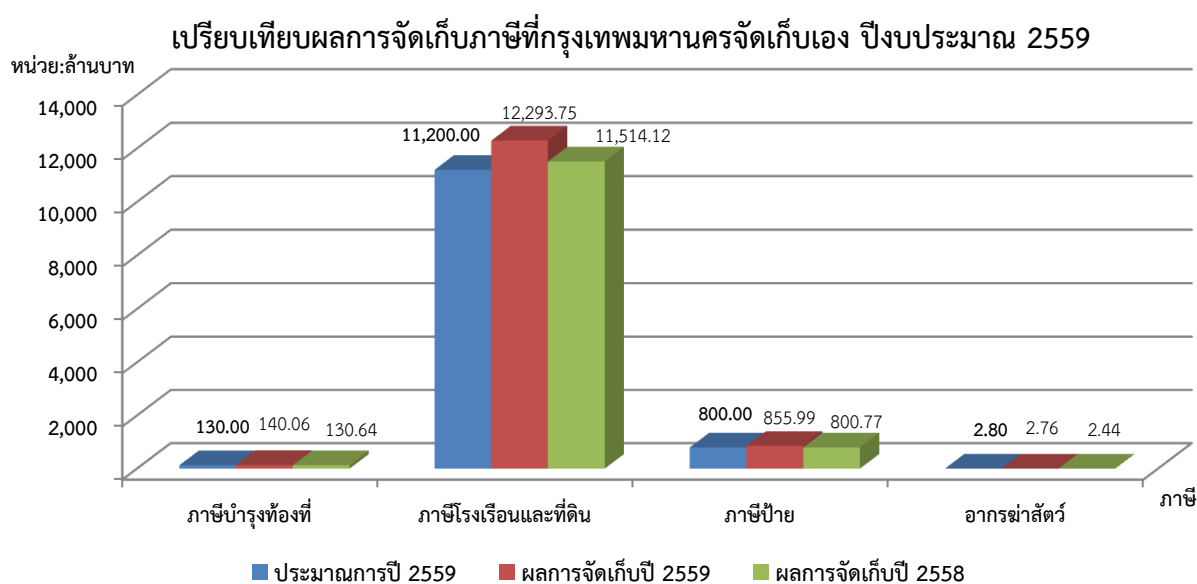
รายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง

การจัดเก็บรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองในปีงบประมาณ 2559 สามารถจัดเก็บรายได้ทั้งสิ้นจำนวน 17,232.29 ล้านบาท สูงกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 2,032.29 ล้านบาทหรือร้อยละ 13.37 และเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2558 จำนวน 275.75 ล้านบาทหรือร้อยละ 1.63 ซึ่งรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา นั้นมาจากการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย และรายได้จากค่าธรรมเนียมฯ ที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น โดยแยกพิจารณาได้ดังนี้

1. รายได้จากภาษีอากร สามารถจัดเก็บได้รวม 13,292.56 ล้านบาทขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2558 คิดเป็น 844.58 ล้านบาทหรือร้อยละ 6.78 ทั้งนี้ การขยายตัวที่เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาเป็นผลจากการจัดเก็บภาษีทุกภาษีที่เพิ่มขึ้น และเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการสามารถจัดเก็บภาษีได้สูงกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 1,159.76 ล้านบาทหรือร้อยละ 9.56 โดยผลการจัดเก็บภาษีอากร 4 ประเภทที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง แยกพิจารณาได้ดังนี้

/1.1 ภาษี...

1.1 ภาษีบำรุงท้องที่ จัดเก็บได้รวม 140.06 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2558 คิดเป็น 9.41 ล้านบาทหรือร้อยละ 7.20 และเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการสามารถจัดเก็บได้สูงกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 10.06 ล้านบาทหรือร้อยละ 7.74 โดยการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ในแต่ละปีจะเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาและสูงกว่าประมาณการไม่มากนัก ประกอบกับในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาได้กำหนดประมาณการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่เท่ากับ 130 ล้านบาท จากการคาดการณ์ว่าจะมียอดการจัดเก็บไม่สูงมาจากปีที่ผ่านมา และการใช้ราคาปานกลางของที่ดินปี 2521 – 2524 เป็นฐานภาษีในการคำนวณภาษีบำรุงท้องที่รวมทั้งมีการลดหย่อนและยกเว้นภาษีหลายประการ ทำให้กรุงเทพมหานครมีอัตราการขยายตัวของรายได้จากภาษีบำรุงท้องที่เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง โดยปีงบประมาณ 2556 อัตราการขยายตัวของการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.67 และลดลงร้อยละ 0.23 และ 0.35 ในปีงบประมาณ 2557 และในปีงบประมาณ 2558 ตามลำดับ

1.2 ภาษีโรงเรือนและที่ดิน จัดเก็บได้รวม 12,293.75 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2558 คิดเป็น 779.63 ล้านบาทหรือร้อยละ 6.77 และเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการสามารถจัดเก็บรายได้สูงกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 1,093.75 ล้านบาทหรือร้อยละ 9.77 โดยตลอดทั้งปีมีการจัดเก็บภาษีดังกล่าวฯ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาไม่ถึงร้อยละ 10 และเพิ่มขึ้นจากประมาณการไม่มากนัก ซึ่งการเพิ่มขึ้นของการจัดเก็บภาษีอยู่ในช่วงไตรมาสที่สองและไตรมาสที่สามที่เป็นช่วงของการรับชำระภาษี ซึ่งหากกรุงเทพมหานครมีการเร่งรัดตรวจสอบติดตามผู้เสียภาษีรายใหม่เพิ่มขึ้นก็สามารถที่จะทำให้มียอดรายได้ภาษีโรงเรือนและที่ดินเพิ่มมากขึ้นได้

1.3 ภาษีป้าย จัดเก็บได้รวม 855.99 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2558 คิดเป็น 55.22 ล้านบาทหรือร้อยละ 6.90 และเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการสามารถจัดเก็บรายได้สูงกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 55.99 ล้านบาทหรือร้อยละ 7.00 ทั้งนี้ ภาษีป้ายมีการจัดเก็บที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นตั้งแต่ช่วงไตรมาสสองของปีและสูงกว่าประมาณการ เป็นผลมาจากการดำเนินการเร่งรัดตรวจสอบป้ายที่เสียภาษีอย่างต่อเนื่อง ทำให้ยอดการจัดเก็บภาษีป้ายเพิ่มขึ้นและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 อากรฆ่าสัตว์ จัดเก็บได้รวม 2.76 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2558 คิดเป็น 0.32 ล้านบาทหรือร้อยละ 13.19 และเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการสามารถจัดเก็บรายได้ต่ำกว่า

ประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 41,600 บาทหรือร้อยละ 1.49 ซึ่งการจัดเก็บที่ลดลงจากประมาณการที่ตั้งไว้เป็น ผลจากการขออนุญาตฆ่าสัตว์ในแต่ละพื้นที่ลดจำนวนลงตามการลดลงของกำลังซื้อจากผู้บริโภค และอาจ มีการขออนุญาตฆ่าสัตว์ในพื้นที่ใกล้เคียงที่เพิ่มขึ้น

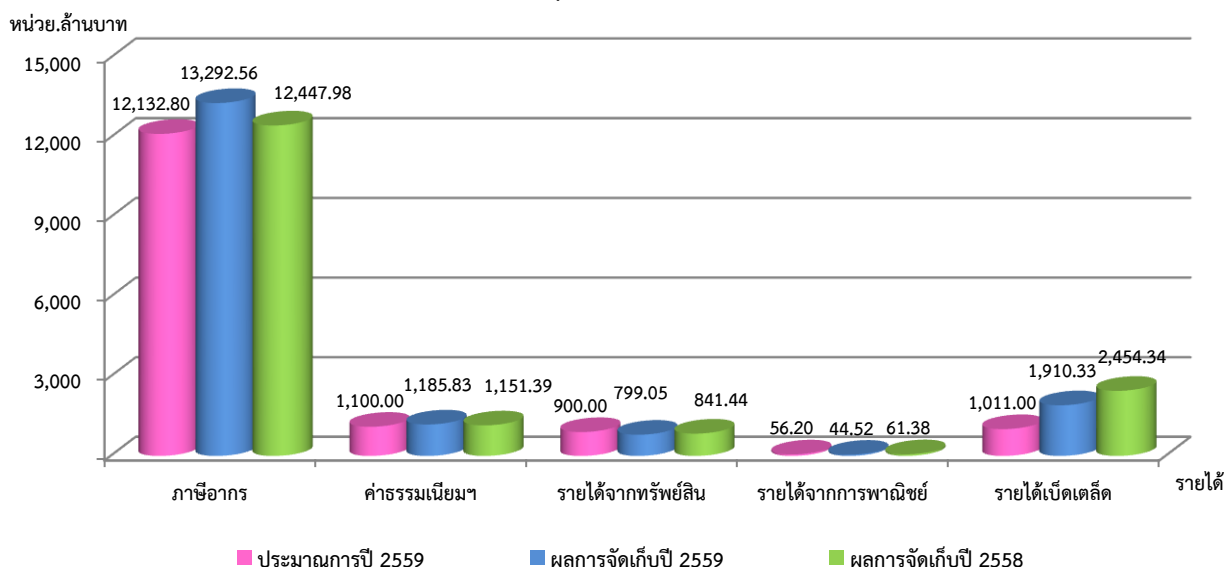
2. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าปรับและค่าบริการ จัดเก็บได้รวม 1,185.83 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2558 คิดเป็น 34.44 ล้านบาทหรือร้อยละ 2.99 และเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณ การสามารถจัดเก็บรายได้สูงกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 85.83 ล้านบาทหรือร้อยละ 7.80 ทั้งนี้ รายได้จาก ค่าธรรมเนียมฯ จัดเก็บได้เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาเกือบทุกช่วงไตรมาสและสูงกว่าประมาณการแต่ในจำนวนที่ไม่สูง มากนัก(เพิ่มขึ้นไม่ถึงร้อยละ 10) เนื่องจากการจัดทำประมาณการจัดเก็บค่าธรรมเนียมฯ ในช่วงนั้น คาดว่าจะมียอด การจัดเก็บที่ไม่สูงจากปีที่ผ่านมาเพราะไม่มียอดรายได้จากค่าบริการระบบขนส่งมวลชนของกทม.(BTS) นำส่ง รายได้เข้ากรุงเทพมหานคร จึงกำหนดประมาณการรายได้เพิ่มขึ้น 20 ล้านบาทจากปีงบประมาณ 2558 ประกอบ กับการจัดเก็บรายการค่าธรรมเนียมหลายรายการจัดเก็บได้เพิ่มขึ้นค่อนข้างน้อย เช่น ค่าธรรมเนียมเก็บขนมูล ฝอย ค่าธรรมเนียมขนถ่ายส่งปฏิภูม และค่าธรรมเนียมการจอดยานยนต์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.34, 5.47 และ 2.80 ตามลำดับ ในขณะที่ค่าบริการรถโดยสารประจำทางด่วนพิเศษ(BRT) จัดเก็บได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.66 เป็นต้น ทำให้ภาพรวมรายได้จากค่าธรรมเนียมของกรุงเทพมหานครมีจำนวนที่เพิ่มขึ้นค่อนข้างน้อย ดังนั้น กรุงเทพมหานคร จะต้องพัฒนาระบบการให้บริการแก่ประชาชน และปรับปรุงกฎหมายข้อบัญญัติการจัดเก็บค่าธรรมเนียมต่างๆ ให้เป็นปัจจุบันและทันสมัย ก็สามารถที่จะทำให้มีรายได้ในแต่ละประเภทเพิ่มมากขึ้น

3. รายได้จากทรัพย์สิน จัดเก็บได้รวม 799.04 ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ 2558 คิดเป็น 42.40 ล้านบาทหรือร้อยละ 5.04 และเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการสามารถจัดเก็บรายได้ต่ำกว่าประมาณการ ที่ตั้งไว้คิดเป็นมูลค่า 100.95 ล้านบาทหรือร้อยละ 11.22 ทั้งนี้ รายได้จากทรัพย์สินมีการจัดเก็บที่ชะลอตัวลดลง ในช่วงไตรมาสหนึ่ง ไตรมาสที่สองและไตรมาสสี่ของปีและต่ำกว่าประมาณการ เป็นผลจากการกำหนดยอด ประมาณการจัดเก็บที่ค่อนข้างสูงจากปีที่ผ่านมา ประกอบกับยอดการจัดเก็บรายการค่าเช่าอาคารสถานที่ที่ลดลง จากปีที่ผ่านมาคิดเป็นมูลค่า 58.37 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 16.91และรายได้จากดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารฯ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาเพียงร้อยละ 1.83

4. รายได้จากการสาธารณูปโภค การพาณิชย์และกิจกรรมอื่นๆ เป็นรายได้ที่การพาณิชย์ ของกรุงเทพมหานคร (สถานธนาถนุบาลของกรุงเทพมหานคร สำนักงานตลาดกรุงเทพมหานคร) จัดสรรนำส่ง รายได้ให้กับกรุงเทพมหานคร โดยสถานธนาถนุบาลของกรุงเทพมหานครสามารถจัดสรรนำส่งรายได้รวม 40.52 ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ 2558 คิดเป็น 20.86 ล้านบาทหรือร้อยละ 33.99 และในส่วนของสำนักงาน ตลาดกรุงเทพมหานครสามารถจัดส่งรายได้ในปีงบประมาณ 2559 จำนวน 4 ล้านบาท ทำให้รวมการจัดเก็บ รายได้จากการพาณิชย์ 44.52 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 79.22 จากประมาณการที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ การนำส่ง รายได้ของสถานธนาถนุบาลที่ลดลงจากปีที่ผ่านมา และต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้ เป็นผลจากผลกำไรของ สถานธนาถนุบาลที่ได้รับผลกระทบจากการลดลงของราคาทองคำ ทำให้ไม่สามารถหากำไรจากทรัพย์สินหลุดจำนนำ ได้มากนัก ประกอบกับมีการนำส่งกำไรเพียงร้อยละ 18 ตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการเงิน การส่ง และการแบ่งผลกำไรสุทธิของการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2554

/เปรียบเทียบ...

เปรียบเทียบผลการจัดเก็บรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง ปีงบประมาณ 2559

5. รายได้เบ็ดเตล็ด จัดเก็บได้รวม 1,910.33 ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ 2558 คิดเป็น 544.01 ล้านบาทหรือร้อยละ 22.17 และเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการสามารถจัดเก็บรายได้สูงกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 899.33 ล้านบาทหรือร้อยละ 88.95 เป็นผลจากยอดเงินเหลือจ่ายปีเก่าส่งคืนและค่าเบ็ดเตล็ดอื่นๆส่งเข้าเป็นรายได้ของกรุงเทพมหานครที่ลดลง

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ 2559 กรุงเทพมหานครมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจัดเก็บภาษีน้ำมันจำนวน 208.25 ล้านบาท เข้ามาเป็นรายได้ของกรุงเทพมหานคร

รายได้ที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้

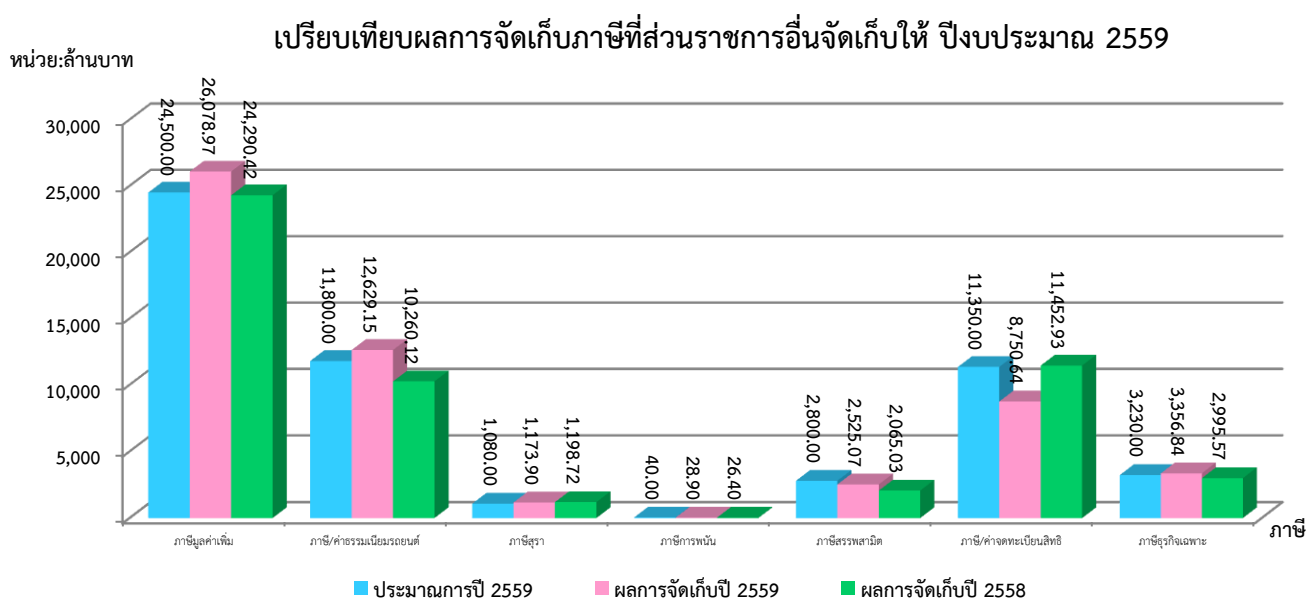
การจัดเก็บรายได้ที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้ของปีงบประมาณ 2559 สามารถจัดเก็บรายได้ทั้งสิ้นจำนวน 54,543.49 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2558 คิดเป็น 2,254.27 ล้านบาทหรือร้อยละ 4.31 และต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 256.51 ล้านบาทหรือร้อยละ 0.47 ซึ่งเป็นผลจากการจัดเก็บภาษีจากกรมการขนส่งทางบกและกรมสรรพากรที่จัดเก็บได้เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษี/ค่าธรรมเนียมรถยนต์ฯ และภาษีธุรกิจเฉพาะ โดยมีรายละเอียดการจัดเก็บภาษีดังนี้

1. ภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นภาษีที่กรมสรรพากรจัดเก็บให้และจัดสรรตามสัดส่วนของเงินภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บได้ในเขตกรุงเทพมหานครในปีงบประมาณก่อนปีงบประมาณที่ล่วงมาแล้ว ตามพระราชบัญญัติจัดสรรรายได้ให้ท้องถิ่น พ.ศ. 2534 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยในปีงบประมาณ 2559 กรุงเทพมหานครมีรายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มรวม 26,078.97 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2558 คิดเป็น 1,788.54 ล้านบาทหรือร้อยละ 7.36 และสูงกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 1,578.97 ล้านบาทหรือร้อยละ 6.44 ซึ่งปัจจัยสำคัญที่ทำให้การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มได้สูงกว่าประมาณการนั้น เป็นผลจากอุปสงค์เพื่อการบริโภคและการลงทุนภายในประเทศที่ยังคงฟื้นตัวและทรงตัวในช่วงบางเดือน ตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจที่มีการเติบโตอย่างช้าๆ

2. ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน เป็นภาษีที่กรมการขนส่งทางบกจัดเก็บให้และจัดสรรรายได้ที่จัดเก็บได้ในเขตกรุงเทพมหานครนำส่งกรุงเทพมหานครทั้งหมด ในปีงบประมาณ 2559 กรุงเทพมหานคร...

มหานครมีรายได้จากภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อนรวม 12,629.15 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2558 คิดเป็น 2,369.03 ล้านบาทหรือร้อยละ 23.09 และสูงกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 829.15 ล้านบาทหรือร้อยละ 7.03 เป็นผลจากอุปสงค์รถยนต์ภายในประเทศที่เริ่มมีการฟื้นตัวดีขึ้น จากการที่บริษัทผู้ผลิตรถยนต์ดำเนินนโยบายกระตุ้นยอดขายในช่วงปลายปีที่ผ่านมา และกำลังซื้อที่สะสมมาของผู้บริโภคจากช่วงเศรษฐกิจชะลอตัว ทำให้ยอดจำหน่ายรถยนต์ภายในประเทศเพิ่มสูงขึ้น การจัดเก็บและนำส่งภาษี/ค่าธรรมเนียมรถยนต์มีทิศทางที่ดีขึ้น(โดยเฉพาะรถยนต์ที่จดทะเบียนใหม่) ทำให้กรมการขนส่งทางบกสามารถจัดส่งรายได้ให้กรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้นจากประมาณการที่ตั้งไว้

3. ภาษีสุรา เป็นภาษีที่กรมสรรพสามิตจัดเก็บให้และจัดสรรรายได้ตามสัดส่วนจำนวนประชากรตามหลักฐานทะเบียนราษฎร ซึ่งกระทรวงมหาดไทยนำรายได้ทั้งหมดคำนวณร่วมกับประชากรแต่ละท้องถิ่น โดยในปีงบประมาณ 2559 กรุงเทพมหานครมีรายได้จากภาษีสุรารวม 1,173.90 ล้านบาท ชะลอตัวลดลงจากปีงบประมาณ 2558 คิดเป็น 24.82 ล้านบาทหรือร้อยละ 2.07 และสูงกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 93.90 ล้านบาทหรือร้อยละ 8.69 โดยภาษีสุราเป็นรายได้สำคัญของกรมสรรพสามิต สามารถจัดสรรส่งรายได้ให้กรุงเทพมหานครเข้าทุกในในทุกช่วงไตรมาส และเป็นการจัดสรรรายได้ตามจำนวนประชากร จึงทำให้รายได้ที่จัดสรรให้กับกรุงเทพมหานครยังคงเพิ่มขึ้นและเป็นไปตามประมาณการที่ตั้งไว้

4. ภาษีการพนัน เป็นภาษีที่สมาคมราชกรีฑาสโมสร ราชตฤณมัยสมาคมจ่ายให้อัตราร้อยละสองครึ่งของภาษีที่จะต้องเสียให้แก่รัฐบาลเฉพาะที่จัดเก็บได้ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยในปีงบประมาณ 2559 กรุงเทพมหานครมีรายได้จากภาษีการพนันรวม 28.90 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2558 คิดเป็น 2.50 ล้านบาทหรือร้อยละ 9.46 และต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 11.10 ล้านบาทหรือร้อยละ 27.75 เนื่องจากราชตฤณมัยสมาคมนำส่งภาษีให้กรุงเทพมหานครคลาดเคลื่อนตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2554 ซึ่งทำให้อุดภาษีที่นำส่งลดลงค่อนข้างมากจากปีที่ผ่านมา และในส่วนของสมาคมราชกรีฑาสโมสรนำส่งภาษีให้กรุงเทพมหานครเป็นไปตามช่วงเวลาปกติในแต่ละเดือน ประกอบกับการใช้จ่ายของประชาชนที่เลือกการบริโภคสินค้าที่จำเป็นมากขึ้นตามภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว จึงทำให้ภาพรวมยอดการนำส่งภาษีการพนันลดลงจากปีที่ผ่านมาและต่ำกว่าประมาณการค่อนข้างมาก

/5. ภาษี...

5. ภาษีสรรพสามิต เป็นภาษีที่กรมสรรพสามิตจัดเก็บให้และจัดสรรรายได้ตามสัดส่วนจำนวนประชากรตามหลักฐานทะเบียนราษฎร ซึ่งกระทรวงมหาดไทยนํารายได้ทั้งหมดคำนวณร่วมกับประชากรแต่ละท้องถิ่น โดยในปีงบประมาณ 2559 กรุงเทพมหานครมีรายได้จากภาษีสรรพสามิตรวม 2,525.07 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2558 คิดเป็น 460.04 ล้านบาทหรือร้อยละ 22.28 แต่ต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 274.93 ล้านบาทหรือร้อยละ 9.82 เป็นผลจากภาครัฐมีการกำหนดนโยบายด้านภาษีที่ทำให้กระทบต่อการจัดเก็บ ภาษีสรรพสามิตในหลายประเภท เช่น การปรับโครงสร้างอัตราภาษีสรรพสามิตรถยนต์ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 การปรับขึ้นอัตราภาษีนํ้ามันดีเซลและเบนซิน ทำให้กรุงเทพมหานครได้รับการจัดสรรและนําส่งภาษีไม่เป็นไปตามที่ตั้งประมาณการไว้

6. ภาษีและค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิ/นิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ เป็นภาษีที่กรมที่ดินจัดเก็บให้และจัดสรรรายได้ตามพื้นที่การจัดเก็บ โดยในปีงบประมาณ 2559 กรุงเทพมหานครมีรายได้จากภาษีและค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิ/นิติกรรมรวม 8,750.64 ล้านบาท ชะลอตัวลดลงจากปีงบประมาณ 2558 คิดเป็น 2,702.29 ล้านบาทหรือร้อยละ 23.59 และต่ำกว่าประมาณการที่ตั้งไว้คิดเป็น 2,599.36 ล้านบาทหรือร้อยละ 22.90 ทั้งนี้ กรุงเทพมหานครได้รับการจัดสรรนําส่งรายได้เข้าทุกเดือนในจำนวนที่ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และมีสัดส่วนที่ค่อนข้างน้อยจากประมาณการที่ตั้งไว้ เป็นผลจากมาตรการลดค่าธรรมเนียมสำหรับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ลงเหลือร้อยละ 0.01 ตั้งแต่วันที่ 29 ตุลาคม 2558 ถึงวันที่ 28 เมษายน 2559 ซึ่งผลของมาตรการดังกล่าวจะทำให้ปริมาณการทำธุรกรรมการโอน จำนองและการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์มีมากขึ้น แต่ยอดรายได้จากการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมจะมีจำนวนที่ลดลง ส่งผลโดยตรงต่อกรุงเทพมหานครที่จะได้รับการจัดสรรภาษีที่จะลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

7. ภาษีธุรกิจเฉพาะ เป็นภาษีที่กรมสรรพากรและกรมที่ดินจัดเก็บให้และจัดสรรตามแหล่งกำเนิดของภาษีตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ในปีงบประมาณ 2559 กรุงเทพมหานครมีรายได้จากภาษีธุรกิจเฉพาะรวม 3,356.84 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2558 คิดเป็น 361.27 ล้านบาทหรือร้อยละ 12.06 และสูงกว่าประมาณการที่ตั้งไว้ คิดเป็น 126.84 ล้านบาทหรือร้อยละ 3.93 ซึ่งปัจจัยสำคัญของการเพิ่มขึ้นของภาษีธุรกิจเฉพาะ เป็นผลมาจากกรมสรรพากรสามารถจัดเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะได้สูงกว่าเป้าหมาย บ่งชี้ถึงรายได้ภาคครัวเรือนและการทำธุรกรรมภาคการเงินและภาคอสังหาริมทรัพย์ยังคงมีการขยายตัว แม้รัฐบาลจะดำเนินมาตรการต่างๆ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ

สรุปและคาดการณ์รายได้ของกรุงเทพมหานคร

การจัดเก็บรายได้ของกรุงเทพมหานครในปีงบประมาณ 2559 บรรลุผลตามประมาณการที่ตั้งไว้ โดยจัดเก็บได้ 71,775.78 ล้านบาทขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2558 เพียงร้อยละ 3.65 และสูงกว่าประมาณการที่ตั้งไว้ร้อยละ 2.54 โดยมีปัจจัยที่สำคัญ คือ ประการแรก จากอุปสงค์เพื่อการบริโภคและการลงทุนภายในประเทศที่ยังคงฟื้นตัวและทรงตัวในช่วงบางเดือน และอุปสงค์รถยนต์ภายในประเทศที่เริ่มมีการฟื้นตัวดีขึ้น ตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจที่มีการเติบโตอย่างช้าๆ ทำให้กรุงเทพมหานครได้รับการจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษี/ค่าธรรมเนียมรถยนต์ได้เพิ่มขึ้น แต่จากการดำเนินนโยบายด้านภาษีเพื่อกระตุ้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ด้วยการลดค่าธรรมเนียมสำหรับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ลงเหลือร้อยละ 0.01 ตั้งแต่วันที่ 29 ตุลาคม 2558 ถึงวันที่ 28 เมษายน 2559 การปรับโครงสร้างอัตราภาษีสรรพสามิตรถยนต์ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 การปรับขึ้นอัตราภาษีนํ้ามันดีเซลและเบนซิน ทำให้กรุงเทพมหานครได้รับการจัดสรรและนําส่งภาษีและค่าจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ภาษีสรรพสามิตที่ลดลงและต่ำกว่าประมาณการค่อนข้างมาก รวมถึงราชตุณมัย

/สมาคม...

สมาคมขนส่งภาชีการพนันให้กรุงเทพมหานครเคลื่อนตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2554 ซึ่งทำให้ยอดภาชีที่นำส่งลดลงค่อนข้างมากจากปีที่ผ่านมา ทำให้ภาพรวมการจัดเก็บภาชีที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้กรุงเทพมหานครต่ำกว่าประมาณการร้อยละ 0.47 และขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2558 เพียงร้อยละ 4.31 ประการที่สอง จากการดำเนินนโยบายในการเพิ่มทางเลือกในการชำระภาชี มาตรการติดตามผู้ค้างชำระภาชี การตรวจสอบภาชีและขยายฐานผู้เสียภาชี การออกกฎหมายให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจในการจัดเก็บภาชีน้ำมัน รวมถึงมียอดเงินเหลือจ่ายปีเก่าส่งคืนค่อนข้างมาก ทำให้กรุงเทพมหานครมีรายได้จากภาชีทุกประเภทภาชี รายได้เบ็ดเตล็ดเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาและสูงกว่าประมาณการที่ตั้งไว้ แม้กรุงเทพมหานครจะได้รับผลกระทบจากสภาวะอัตราดอกเบี้ยที่ทำให้รายได้จากดอกเบี้ยเงินฝากเพิ่มขึ้นจากปีก่อนเพียงร้อยละ 1.83 และรายได้จากค่าเช่าอาคารสถานที่ที่ลดลงค่อนข้างมาก รวมถึงการดำเนินการตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยเงินรายได้จากระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2555 จึงทำให้ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2555 ไม่มียอดรายได้จากค่าบริการระบบขนส่งมวลชนของกทม.(BTS) นำส่งรายได้เข้ากรุงเทพมหานคร ประกอบกับผลกำไรของสถานธนาณูปถและสำนักงานตลาดของกรุงเทพมหานครที่ได้รับผลกระทบจากการลดลงของราคาทองคำ ทำให้ไม่สามารถหากำไรจากทรัพย์สินหลุดจำนำได้มากนัก ทำให้มีการนำส่งกำไรเพียงร้อยละ 18 ตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการเงิน การส่งและการแบ่งผลกำไรสุทธิของการพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2554 แต่ภาพรวมการจัดเก็บรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองยังขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2558 ร้อยละ 1.63 และสูงกว่าประมาณการร้อยละ 13.37

จากสถานการณ์รายได้ของกรุงเทพมหานครในปี 2559 ที่เพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงจากปีที่ผ่านมา และเพิ่มขึ้นจากประมาณการไม่มากนัก ด้วยเหตุปัจจัยจากเศรษฐกิจภายในประเทศที่ยังไม่ฟื้นตัว และการดำเนินนโยบายด้านการเงินการคลังต่างๆของรัฐบาล เพื่อตึงความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและนักลงทุน และช่วยเหลือค่าครองชีพของประชาชน ทำให้การจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลหลายประเภทไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ส่งผลกระทบต่อรายได้หลักสำคัญของกรุงเทพมหานครที่ได้จากภาชีและค่าจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม และภาชีสรรพสามิตลดลงจากประมาณการค่อนข้างมาก และหากพิจารณาแนวโน้มการจัดเก็บรายได้ของกรุงเทพมหานครในปีงบประมาณ 2560 คาดว่าจะมีรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ 2559 ไม่มากนัก เนื่องจากผลกระทบของมาตรการการเงินการคลังเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจภาครัฐด้วยการปรับโครงสร้างภาชีบางประเภท ซึ่งจะทำให้รายได้ที่สำคัญจากที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้โดยเฉพาะภาชีสรรพสามิต ภาชีและค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมและภาชีธุรกิจเฉพาะ อาจจัดเก็บได้ไม่เป็นไปตามประมาณการที่ตั้งไว้หรือลดลงจากปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม ยังคงต้องติดตามการดำเนินนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มอุปสงค์การบริโภคและการลงทุนภายในประเทศและมาตรการด้านภาชีในการช่วยเหลือค่าครองชีพของประชาชน ซึ่งจะทำให้การได้รับจัดสรรภาชีมูลค่าเพิ่ม ภาชีและค่าธรรมเนียมรถยนต์หรือล้อเลื่อน ลดลงและไม่เป็นไปตามงวดแต่ละเดือนได้บ้าง

ส่วนรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองยังคงให้ความสำคัญกับการเพิ่มรายได้จากการจัดเก็บภาชีโดยเฉพาะภาชีโรงเรือนและที่ดิน ภาชีป้าย ภาชีน้ำมัน โดยการติดตามและเร่งรัดขยายฐานผู้เสียภาชีให้ครบถ้วน รวมถึงการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการประชาชน ที่จะทำให้การจัดเก็บภาชีที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง ค่าธรรมเนียมค่าบริการเพิ่มขึ้นได้ แต่ในส่วนการบริหารรายได้จากทรัพย์สินของกรุงเทพมหานคร และรายได้จากการพาณิชย์ที่จะได้รับการจัดสรรจากสถานธนาณูปถเป็นส่วนใหญ่ อาจได้รับผลกระทบจากความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย ราคาทองคำในระหว่างปี ซึ่งจะทำให้รายได้จากดอกเบี้ยเงินฝาก รายได้จากดอกเบี้ยรับจำนำและกำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สินหลุดจำนำลดลงและไม่เป็นไปตามประมาณการที่ตั้งไว้ได้ จึงคาดว่าในภาพรวมรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองยังคงขยายตัวได้ตามประมาณการที่ตั้งไว้

/อย่างไร...

อย่างไรก็ตาม ประมาณการรายได้ของกรุงเทพมหานครในปีงบประมาณ 2560 ที่กำหนดไว้ 76,000 ล้านบาทมากกว่าปีที่ผ่านมา จะบริหารจัดการเก็บรายได้ให้เป็นไปตามที่ตั้งไว้นาน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับความพยายามในการจัดเก็บภาษีของกรุงเทพมหานคร ความสามารถในการเสียภาษีของประชาชน และการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีและการให้บริการประชาชนให้ทั่วถึง จริงจังและเห็นผลที่ชัดเจน ตลอดจนการเร่งพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและออกกฎหมายเพื่อให้กรุงเทพมหานครมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ประเภทใหม่ได้เพิ่มขึ้น ในขณะเดียวกันจะต้องมีการติดตามการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและการดำเนินนโยบายด้านภาษีอย่างใกล้ชิด เนื่องจากเป็นปัจจัยหลักที่กระทบต่อภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีอื่นๆ ซึ่งเป็นรายได้หลักของกรุงเทพมหานครที่ส่วนราชการอื่นเป็นผู้จัดเก็บให้กรุงเทพมหานคร เพื่อให้กรุงเทพมหานครมีรายได้ที่เพียงพอในการบริหารจัดการตามงบประมาณที่ตั้งไว้

มกราคม 2559

ตาราง 1 ผลการจัดเก็บรายได้ของกรุงเทพมหานครปีงบประมาณ 2559

(เดือนตุลาคม 2558 - เดือนกันยายน 2559)

ประเภทรายได้	ประมาณการ ปี 2559	ผลการจัดเก็บ รายได้ 1/ ปีงบประมาณ 2559	ผลการจัดเก็บ รายได้ ปีงบประมาณ 2558	เปรียบเทียบการขยายตัว (เพิ่มขึ้น/ลดลง)		เปรียบเทียบ รายได้กับประมาณการ คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)
				จำนวน	ร้อยละ	
กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง						
1. ภาษีอากร						
1.1 ภาษีบำรุงท้องที่	130,000,000	140,061,857.98	130,649,454.52	9,412,403.46	7.20	107.74
1.2 ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	11,200,000,000	12,293,750,497.49	11,514,122,392.37	779,628,105.12	6.77	109.77
1.3 ภาษีป้าย	800,000,000	855,988,547.26	800,772,424.26	55,216,123.00	6.90	107.00
1.4 อากรแสตมป์	2,800,000	2,758,400.00	2,436,900.00	321,500.00	13.19	98.51
รวมภาษีอากร	12,132,800,000	13,292,559,302.73	12,447,981,171.15	844,578,131.58	6.78	109.56
2. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าปรับและค่าบริการ	1,100,000,000	1,185,830,536.63	1,151,390,199.71	34,440,336.92	2.99	107.80
3. รายได้จากทรัพย์สิน	900,000,000	799,048,934.70	841,443,957.90	- 42,395,023.20	-5.04	88.78
4. รายได้จากการสาธารณูปโภค การพาณิชย์และกิจกรรมอื่น	56,200,000	44,522,475.92	61,384,864.39	- 16,862,388.47	-27.47	79.22
5. รายได้เบ็ดเตล็ด	1,011,000,000	1,910,332,966.23	2,454,340,008.41	- 544,007,042.18	-22.17	188.95
รวมกรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง	15,200,000,000	17,232,294,216.21	16,956,540,201.56	275,754,014.65	1.63	113.37
ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้						
1. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	24,500,000,000	26,078,966,565.85	24,290,422,635.46	1,788,543,930.39	7.36	106.44
2. ภาษี/ค่าธรรมเนียมรถยนต์	11,800,000,000	12,629,154,974.31	10,260,124,958.10	2,369,030,016.21	23.09	107.03
3. ภาษีสุรา	1,080,000,000	1,173,902,681.53	1,198,724,756.62	- 24,822,075.09	-2.07	108.69
4. ภาษีการพนัน	40,000,000	28,901,774.11	26,404,025.55	2,497,748.56	9.46	72.25
5. ภาษีสรรพสามิต	2,800,000,000	2,525,074,346.82	2,065,034,591.84	460,039,754.98	22.28	90.18
6. ภาษีและค่าจดทะเบียนสิทธิ	11,350,000,000	8,750,643,905.00	11,452,930,123.00	- 2,702,286,218.00	-23.59	77.10
7. ภาษีธุรกิจเฉพาะ	3,230,000,000	3,356,841,494.75	2,995,573,672.69	361,267,822.06	12.06	103.93
รวมส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้	54,800,000,000	54,543,485,742.37	52,289,214,763.26	2,254,270,979.11	4.31	99.53
รวมรายได้ประจำ	70,000,000,000	71,775,779,958.58	69,245,754,964.82	2,530,024,993.76	3.65	102.54
รายได้พิเศษ เงินสะสมจ่ายขาด						
รวมรายได้ทั้งสิ้น	70,000,000,000	71,775,779,958.58	69,245,754,964.82	2,530,024,993.76	3.65	102.54

ที่มา : กองบัญชี สำนักงานการคลัง

รวบรวมโดย : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานการคลัง

หมายเหตุ : 1/ ข้อมูลผลการจัดเก็บรายได้ปีงบประมาณ 2559 เป็นข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2559